

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

SOSYALİM DENEME SINAVI 1

I . ve II. Ünite Konularını Kapsar

12 KASIM 2016
MUSTAFA PETEK
Sosyal Bilgiler Öğretmeni

"Daha önce İtalyanlara vaat edilmiş olan İzmir ve çevresi, İngilizlerin önerisi ile avans olarak Yunanlılara verilir. 14 Mayıs akşamı İzmir Metropoliti Hrisostomos, Efes kilisesinde Rumlara müjdeyi yetiştirir: **"Kardeşlerim! Mükâfat zamanı gelmiştir."** Yunan birlikleri, 15 Mayıs 1919'da İngiliz donanmasının koruması altında, İzmir'e çıkarlar ve Batı Anadolu'yu işgale başlarlar. Yunan ordusunun gelmesi Ege Rumlarını şımartmıştır. Bin yıllık barışı bozarlar. Ege'de acı ve kanlı bir dönem başlar."

1) Yukarıda anlatılanlardan yola çıkarak hangisine ulaşamayız?

- A) İngiltere, İzmir konusunda politika değişikliğine gitmiştir.
- B) Egeli Rumlar, Yunan ordusunun gelmesi ile cesaret bulmuştur.
- C) Anadolu'da yıllarca süren Rum-Türk barışı tehlikeye girmiştir.
- D) İtilaf devletleri arasında tam bir görüş birliği vardır.

" Mustafa Kemal'in doğduğu ve 1896 yılına kadar kaldığı Selanik, Osmanlı Devleti'nin çok uluslu yapısında değişik ırka ve dine mensup Osmanlı halklarının yaşadığı bir şehirdir. Bir liman şehri olan Selanik, Avrupa ve İstanbul'u birbirine bağlayan demir yollarına sahipti. Şehrin bu özelliği Avrupa'da meydana gelen yeniliklerin ve olayların takip edilmesini kolaylaştırıyordu."

2) Sadece yukarıda anlatılanlardan yola çıkarak;

- I-Selanik şehri çok milletli bir yapıya sahiptir.
- II-Selanik kenti, Avrupa'ya açılan bir kapı konumundadır.
- III-Çeşitli gazete ve dergilerin yayımlandığı bir şehirdir.

Numaralı cümlelerden hangisi ve hangilerine ulaşılabilir?

- A)Yalnız III
- B) I-II
- C)Yalnız I
- D) I-II-III

"Bu düşünce akımı farklı etnik grupların bir arada yaşadığı bölgeler üzerinde yıkıcı etkilere neden oldu. Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu zor durumdan yararlanmak isteyen başta Rusya olmak üzere Avrupalı Devletler Balkanlardaki bu fikir akımını destekleyerek burada yaşayan azınlıkları Osmanlı Devleti'ne karşı kızdırıyorlardı."

3) Yukarıda anlatılan bilgilerden yola çıkarak Osmanlı Devleti'ni son dönemlerde zora sokan düşünce akımı hangisidir?

- A. Türkçülük
- B. Sömürgecilik
- C. Milliyetçilik
- D. İslamcılık

"19. yüzyılda Osmanlı Devletinde ağırlıklı olarak dinî derslerin verildiği medreselerin yanında Avrupa tarzında eğitim veren modern okullar, yabancı okullar ve azınlık okulları bulunuyordu. Azınlık okulları ve yabancı okulların devlet denetimi dışında olması ve her okulun kendi müfredatını uygulaması, Osmanlı Devleti'nde eğitim alanında karışıklıklara sebep oluyordu."

4) Yukarıdaki bilgilerden yola çıkarak 19. yüzyıl Osmanlı Döneminde eğitim sistemi hakkında hangi yargıya ulaşabiliriz?

- A) Osmanlı'da bütün eğitim kurumlarında müfredat ortakdır.
- B) Osmanlı Devleti yabancı okulları denetleyebilmektedir.
- C) Eğitim-öğretimde birlik bulunmamaktadır.
- D) Osmanlı Devleti'nde sadece dini eğitim veren kurumlar vardır.

"Manastır Askeri İdadisinde eğitim görürken yaşanan 1897 Osmanlı- Yunan Savaşı Mustafa Kemal'i de etkilemiştir. Manastır'dan yola çıkan askerler ve onlara katılan gönüllüleri coşkulu kalabalıklar uğurlarken yaşı küçük olmasına rağmen cepheye gitmek istemiş ancak bu isteğini gerçekleştirememiştir."

5) Anlatılan bu olay küçük yaşta olmasına rağmen cepheye gitmek istemesi M. Kemal'in hangi kişisel özelliğe sahip olduğunu göstermektedir?

- A) İnkılâpçı
- B) Vatansever
- C) İleri görüşlü
- D) Teşkilatçı

"Trablusgarp'a gönüllü gelen Osmanlı subayları, her şeylerini kendileri yapmak zorundaydılar. Dışarıdan gelen silah, cephane ve para yardımı çok sınırlıydı. Buna rağmen Türk subaylarının üstün gayretleri ile 1911 sonları 1912 başlarında, burası yavaş yavaş düzenli bir ortama kavuşacaktı. Organizasyonlar artık yürümeye başlamıştı. Sivil idarede, günden güne iyiye gitmekte idi. Bu durum, M. Kemal ve arkadaşlarının kararlı tutumu sayesinde sağlanmıştı."(Türkler, Cilt;13)

6) Yukarıda anlatılanlara göre;

- I-Bazı Osmanlı subayları Trablusgarp Savaşı'na gönüllü katılmıştır.
- II-Türk subayları başarı için üstün gayret göstermektedir.
- III-M. Kemal ve arkadaşları olaylar karşısında kararlı duruş göstermektedir.

Öncüllerden hangisi ve hangilerine ulaşılabilir?

- A)Yalnız III
- B)I-II
- C)II-III
- D)I-II-III

"Şemsi Efendi'nin 1872'de Selanik'te açtığı okulun sınıflarında öğretmen masası, sıra, kara tahta, tebeşir, silgi ve okuma yazmayı kolaylaştırmak için hazırlanmış levhalar bulunuyordu. Şemsi Efendi; açtığı okulda teneffüs, ders aralarında oyun oynama, beden eğitimi gibi eğitimde o dönem için yeni yöntemler uyguladı. Okulun diğer farklı bir uygulaması, yeni yazılan öğrencilere çalışkan öğrencilerden bir çalışma arkadaşı vermesiydi."

7) Yukarıda anlatılanlardan yola çıkarak Şemsi Efendi Okulu hakkında aşağıdakilerden hangisine ulaşabiliriz?

- A)Şemsi Efendi Okulu çağdaş ve modern tekniklerle eğitim veren bir okuldur.
- B)Şemsi Efendi Okulu geleneksel yapıyı devam ettiren bir okuldur.
- C)Osmanlı eğitim sisteminde eğitim-öğretim birliği vardır.
- D)Şemsi Efendi Okulu özellikleri bakımından askeri bir okuldur.

"Yakınımızda Binbaşı Kadri Bey isminde bir kişi oturuyordu. Oğlu Ahmet Bey askerî ortaokula devam ediyor ve okul üniforması giyiyordu. Onu gördükçe ben de böyle üniforma giymeye hevesleniyordum. Sonra sokaklarda subaylar görüyordum. Bu aşamaya ulaşmak için izlenmesi gereken yolun askerî ortaokula girmek olduğunu anlıyordum."(M. Kemal Atatürk, Söylev)

8) Anlatılan bilgilere göre M. Kemal'in askerlik mesleğini seçmesinde hangi faktör etkili olmuştur?

- A) Ailesinin isteği
- B) Çevresel faktörler
- C) Öğretmen faktörü
- D) Okuduğu kitaplar

9) Mustafa Kemal, Manastır Askerî İdadisinde;

- Kolağası Tefrik Bey sayesinde tarihe ilgi duymuştur.
- Ömer Naci ile olan arkadaşlığı Mustafa Kemal'in edebiyata ilgi duymasına katkı sağlamıştır.
- Yakın arkadaşı Fethi Okyar'ın yardımı ile Fransız İhtilali'nin öncüleri Voltaire (Volter), J. J. Rousseau (Russo) gibi yazarları tanımıştır.

Bu bilgilerden yola çıkarak M. Kemal için;

- I-İlgileri konusunda çevresinden etkilenmiştir.
 - II-Lise döneminde çok yönlü bir öğrencidir.
 - III-Fransız yazarlar sayesinde sömürgecilik konusunu öğrenmiştir.
- öncüllerinden hangisi ya da hangilerini söyleyebiliriz?**

- A) Yalnız II B) I-III C) I-II D)I-II-III

"Mustafa Kemal Derne ve Tobruk'ta önemli başarılar kazanmıştır. Onun ilk savaş deneyiminde elde ettiği bu başarılar, zamanın en iyi silahlarına sahip İtalyan kuvvetlerini aciz bırakması, dünyanın en gelişmiş ordularını yeneceğinin habercisi olacaktır. Ayrıca Mustafa Kemal bu savaşta az kuvvetle sevk ve idare, gerilla savaşının incelikleri konusunda tecrübe edinmiş oldu."

10) Mustafa Kemal'in bu başarıları ileride aslında hangi olayın habercisi olacaktır?

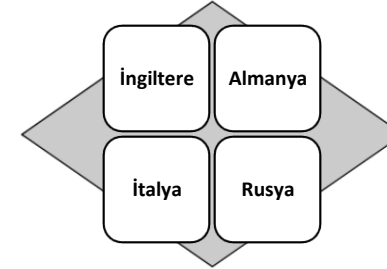
- A) Milli mücadelede dünyanın en gelişmiş ordularını yeneceğinin
- B) Kanal cephesinde başarılar elde edeceğinin
- C) 9. Ordu müfettişi olarak Samsun'a çıkacağıının
- D) 31 Mart ayaklanmasını bastıracağıının

I. Dünya Savaşı'nın çıkmasında siyasi, sosyal ve ekonomik birçok neden vardır. Bazı sebepler bütün ülkeleri ortak ilgilendirirken bazı sebepler ise iki ülke arasında yaşanan rekabet ve çıkar çatışmaları olmuştur.

11)Buna göre aşağıdakilerden hangisi I. Dünya Savaşı'nın yaşanmasına sebep olan genel nedenlerden değildir?

- A. Milliyetçilik akımı
- B. Sömürgecilik
- C. Ham madde ve pazar ihtiyacı
- D. Alsas - Loren kömür havzası sorunu

I. Dünya Savaşı'nda devletler çıkarları doğrultusunda bloklara ayrıldılar. Bu grupları İtilaf Devletleri ve İttifak Devletleri olarak ikiye ayırabiliriz.

12) Yukarıdaki devletlerden hangisi çıkarı doğrultusunda bulunduğu gruptan ayrılıp başka bir gruba katılmıştır?

- A. İngiltere
- B. Almanya
- C. İtalya
- D. Rusya

"İstanbul ve Çanakkale Boğazlarını ele geçirerek sıcak denizlere inmeyi ve başkenti İstanbul olan bir Slav imparatorluğu kurmayı planlıyorduk. Bunun içinde Osmanlı içerisindeki Ortodoksları isyana teşvik ettik."

13) Yukarıda verilen konuşmadan yola çıkarak bu emelleri taşıyan devletin hangisi olduğunu söyleyebiliriz?

- A. Rusya
- B. Almanya
- C. İngiltere
- D. Fransa

"I. Dünya Savaşı başladığında Osmanlı Devleti tarafsızlığını ilan etmişti. Ancak Trablusgarp ve Balkan Savaşlarında büyük toprak kaybeden Osmanlı Devleti kaybettiklerini geri alabilmek için hem askerî hem de siyasi çalışmalar yapmaya devam ediyordu. Avrupa'daki bloklaşmada kendine yer arayan Osmanlı Devleti İtilaf Devletleri safında yer almak istiyordu. Ancak İtilaf devletleri Osmanlı Devleti'nin bu teklifini geri çevirdi."

14) I. Dünya Savaşı'nda İtilaf Devletlerinin Osmanlı Devleti'ni kendi saflarında istememesinin asıl sebebi nedir?

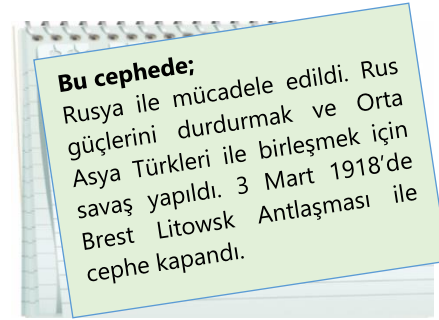
- A. Osmanlı Devleti topraklarını paylaşma niyetinde oldukları için
- B. Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü savundukları için
- C. Osmanlı yöneticilerinin Alman hayranı olduğu için
- D. Osmanlı Devleti'nin çıkarlarını korumak için

"Birinci Dünya Savaşı'nın yaklaştığı günlerde Osmanlı Devleti'nin yönetiminde İttihat ve Terakki Partisi bulunuyordu. İttihat ve Terakkinin ileri gelenleri dünyanın hızla bir savaşa sürüklendiğini görüyor ve bu savaşın dışında kalamayacaklarını düşünüyorlardı."

15) Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'na girmesine etki eden faktörlerden değildir?

- A. Son dönemde kaybettiği toprakları geri almak
- B. Devletler gruplaşırken kendisini siyasi yalnızlıktan kurtarmak
- C. Devleti zor duruma sokan kapitülasyonları kaldırmak
- D. Orta Asya Türkleri ile birleşip Turancılığı gerçekleştirmek

Bu cephe:

Rusya ile mücadele edildi. Rus güçlerini durdurmak ve Orta Asya Türkleri ile birleşmek için savaşı yapıldı. 3 Mart 1918'de Brest Litovsk Antlaşması ile cephe kapandı.

16) Yukarıda Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşında mücadele ettiği yer hakkında bilgi verilmiştir. Bu cephe aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Çanakkale cephesi
- B. Kafkas Cephesi
- C. Irak Cephesi
- D. Suriye Cephesi

Osmanlı Devleti yöneticilerinden Enver Paşa I. Dünya Savaşında Almanya'nın yanında yer alınmasını istiyordu. Enver Paşa'nın Almanya'nın yanında yer almak istemesi kadar Almanlar da Osmanlı Devleti'nin bu savaşta kendileri ile birlikte hareket etmesini istiyorlardı.

17) Almanya'nın I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'ni yanında görmek istemesinin sebepleri arasında hangisi yoktur?

- A. Osmanlı Devleti'nin gelişmiş silah ve teknik gücünden faydalanmak istemesi
- B. Avrupa'daki savaş yükünü hafifletmek istemesi
- C. Osmanlı Halifesi'nin dini gücünden yararlanmak istemesi
- D. Osmanlı Devleti'nin jeopolitik konumundan faydalanmak istemesi

ERMENİ SORUNU

Ermeniler, Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'na katılmasını fırsat olarak görmüşlerdi. Hınçak ve Taşnak cemiyetinin öncülüğünde Anadolu'nun birçok yerinde isyan başlattılar ve Rusların işgal ettiği bölgelerde masum halka karşı katliama giriştiler. Kendilerine katılmayan Ermenileri bile öldürmekten çekinmediler.

18) Osmanlı Devleti yöneticileri I. Dünya Savaşı sırasında Ermenilerin bu tutumu karşısında hangi kanunu çıkarmak zorunda kalmıştır?

- A. Tehcir Kanunu
- B. Teşkilat-ı Esasiye Kanunu
- C. Teşvik-i Sanayi Kanunu
- D. Tekâlif-i Milliye Kanunu

Cemiyetler

Amaçları

☐	☐
☐ Trakya Paşaeli Cemiyeti	→ ☐ Trabzonda bir Rum Devleti kurulmasını engellemek
☐ Kilikyalılar Cemiyeti	→ ☐ Adana ve çevresinde Fransız ve Ermenilerle mücadele etmek
☐ Pontus Cemiyeti	→ ☐ Marmara'da bir Bizans Devleti kurulmasını engellemek

19) Yukarıdaki tabloda bir hata yapılmıştır. Bu hatanın düzeltilmesi için hangisi yapılmalıdır?

- A. Kilikyalılar Cemiyeti ile Trakya Paşaeli Cemiyeti yer değiştirilmelidir.
- B. Pontus Cemiyeti ile Trakya Paşaeli Cemiyeti yer değiştirmelidir.
- C. Kilikyalılar Cemiyeti ile Pontus Cemiyeti yer değiştirilmelidir.
- D. Kilikyalılar Cemiyetinin amacı düzeltilmelidir.

Mondros Ateşkes Anlaşması'yla Anadolu'da uygulanan işgallere karşı Türk halkı teşkilatlanarak bir millî direniş ruhu oluşturdu. İşgallere karşı vatanı koruma ve bağımsız yaşama isteği sonucunda oluşan bu direniş ruhuna *Kuvayı millîye* (millî kuvvetler), teşkilatına ise *Kuvayı millîye Teşkilatı* denir. Kuvayı millîye, düzenli ordu kurulana kadar bölgesel olarak işgalci devletlere ya da azınlıklara karşı vatanı savunan silahlı gruplardı.

20) Yukarıda Kuvayı Milliye ile ilgili bilgiler verilmiştir. Bu bilgilerden yola çıkarak hangisine ulaşamayız?

- A. Mondros Ateşkesiyle başlayan işgallerden sonra oluşmuşlardır.
- B. Yurdu koruma ve hür yaşama isteği doğrultusunda oluşmuşlardır.
- C. Düşmanı tamamen durdurup yurttan çıkarmışlardır.
- D. Bölgesel kurtuluş çareleri aramışlardır.